

זהה הוא זה :

עם פילטר דיקו

תכל על העולם כולו מבעד למשקפי הרצון הטוב של עצמו והשנתון הממשלתי של ממשלת ישראל.

מקדמה קורנת

נחטוף אותו בשקט (תיאטרון זירה) עלה לראשונה במוחו המקיאבלי של ההיסטוריון-המדינאי-הסופר הפלורנטיני של המאה ה-15, ניקולו מקיאוולי. חיים חפר הוסיף לו פזמונים משעשעים, יוחנן זראי חיבר מרסיקה לפזמונים, יורם מטמור כתב את המחזה מחדש, מיכאל אלמו ביים אותו — אבל העלילה תמיד נשארת.

זון ניציה אינו יכול לספק את תאחת אשתו למשהו, ומתוך כך את תאחתו שלו לבן. הוא שומר על לוקרציה היפה (ריקה זראי) אפילו ממכטיהם של גברים — כי הזקן המיושב יודע שאם מבטים אינם הכל, הרי הם צעו ראשון הרה אפשויות. אך צניעותה של לוקרציה אינה עומדת בפני רצונו של קלימקו. בעזרת ליגוריו (יעקב בודו), פרחח ורזי-לשון ואצבעות, מצליח הוא להיכנס למיטתה של האשה — בסיועו הפעיל של הבעל, המוכן לכל, כדי לזכות בבן.

העלילה מבוזעת בקלילות משעשעת, אך זירה אינו מצליח, בכל זאת, להשתחרר מהותם החובבנות. בסופו של ערב בא הכל על מקומו המאור שר: קלימקו זוכה באוצרותיה הגנוזים של לוקרציה, ליגוריו זוכה ברצונם הטוב של כל הצדדים, וניציה זוכה בווז קרניים, כי מקדמה להופעת הבן.

תיאטרון

עולם האגדה

אגדות לוד (התיאטרון הקאמרי) הן פרי הרהורי וחלומותיו של משה שמיר, שהמין לפני חמש שנים שתי שעות תמימות בהחנת האוטובוסים ליד תחנת הרכבת בלוד, עד שהתברר לו כי הוא עומד בכיוון הבלתי נכון.

לצופה באגדות לוד מתברר, עוד לפני ששתי שעות ההצגה חולפות, כי משה שמיר המשיך בכיוון הבלתי נכון גם אחרי שאוטובוס אחד החזיר אותו סוף-סוף לשולחן עבו. דהו. כי אם בתחילת המחזה, בתמונת שלוש שתי החיילים (הלל נאמן, יוסף כרמון ויוסף צור), מתגנבת עדיין התקווה כי הגה עלה שוב מחבר בשר ודם על דרך המלך של כתיבה מקורית ומעניינת. הרי כבר בתמונה השנייה (תמונת נהג הקטר: אברהם בן-יוסף) והשלישית (הערבי החוזר לביתו), מאבד שמיר כל קשר עם המציאות, עובר לעולם האגדות והייתה הפרטיות שלו.

הכיכר הקטנה שליד תחנת הרכבת בלוד, שהיתה פעם צומת ענק של קיטור ופחם לכל ארצות המרחב והינה כיום סעיף צדדי של קו נשכח ועזוב, היא שוממה תמיד. הספר האביון (יהודה פוקס) והתחנה המרוד, רוצים בלקוחות חדשים. הם מעוניינים ש-

בן-יוסף ב"אגדות לוד" האוטובוס לא עצר

האוטובוס, החונה ליד חנויותיהם דקות אחת דות ביום, יעציר לכאן את תחנתו הסופית. עד שהם משיגים את מטרותם, מגיעים לתחנה, בזה אחר זה, שלושה נוסעים פשוטים: חילה, נהג קטר והזונה בהקיץ, ופליט ערבי, שבודד נס כלשהו, וכנראה לפי המצאתו של משה שמיר, זכה שממשלת ישראל תחזיר לו את ביתו בלוד.

רצח ושנתון במושלתי. שמיר מספר בה מרחש לבבו של כל אחד מהמוזמנים לתחנת האוטובוס. החייל אינו רוצה, בעצמו, כלום. הוא השתעשע אמש כראוי עם נערה שאינה יודעת קשר והזונה בהקיץ, ופליט ערבי, שבודד נס כלשהו, וכנראה לפי המצאתו של משה שמיר, זכה שממשלת ישראל תחזיר לו את ביתו בלוד.

לנהג הקטר, הזוכה לביצוע אנושי ומעניין של אברהם בן-יוסף, ישנה מטרה ברורה יד-תרו: הוא רוצה לזכות בקביעות בעבודתו. הקביעות ניתנת לו, ובעזרת עטו של שמיר, הוא הופך למין גביא בעירו, שהב-ריות מסתכלים עליו כעל שוטה זקן ומסכן. הערבי, בעל-הבית החוזר לאחוזתו, הוא טיפוס ברור יותר. הוא זוכה לחזור לביתו הגנוס, מוצא שם עולים חדשים שאינם רוצים לעבוד, והחוששים שהלשכה הסוציאלי-תגלה כי הם מקבלים קיצבה בלתי מוצדקת. הם מקללים את הממשלה והשלטון, הדואגים אך ורק לאישרם ולטובתם. "אם הממשלה כבר החלה לראוב לערבים, אולי היא תדאג גם ליהודים", אומר העולה החדש העיראקי (מיכאל גור) לערבי בעל-הבית (יעקב בן-נתן), הנהגה מקבלת הפנים הלבבית.

לבסוף מגיע האוטובוס. הוא חולף על פני התחנה — ואינו עוצר בה. הספר חוזר ל-מספרתו, החתונה לחתונה והצופים לביתם, כשהם מצטערים על כך שתפאורה נאה של אריה נבון, בימיו מצויץ של שמואל בונים ומשחק טוב, אבדו בדרך ארוכה, אישם בין בימת הקאמרי לאגדות לוד של שמיר, המס-

תשבץ העולם הזה 1074

		8	7	6	5		4	3	2	1	
13				12		11			10		9
	18				17			16			15
						21			20		19
		24					23				22
			28		27			26			25
		32			31				30		29
37		36				35				34	33
			39								38
		43			42		41				40
				47		46		45			44
					49						48

מאוזן: 1. יהודי די עשיר; 5. על אחד מתגי צה"ל; 10. חץ; 12. יותר משהוא רוצה ליי-נוק הפרה רוצה להיניק; 14. ישן; 16. מכשיר מור-סח; 18. סוג; 19. משא; 21. ביי-רת הסרטים; 22. הנח!! 23. נייר ערך; 24. נוכרי; 25. אב-מזון; 27. פה של ממש; 30. הגיבורה; 31. ה"לח"י היה בה; 33. דגל; 35. כתובת; 36. תר-צרת נשר, אבל בחיפה; 38. בעל הזקן והים; 39.

אליה פונה כל יהודי דתי; 17. היפוי-כו של חום; 18. מטבע של ההגדה; 20. מין עוגה; 23. רקורד; 26. עמק בגליל; 27. נעימה; 28. תחבולה; 29. עתונאי יהודי-אמריקאי; 31. שכיחה. לאחרונה, בארץ; 32. מפעל מזון; 34. בד"א בצה"ל; 35. פגם גופני; 37. נקי; 39. יסוד כימי; 42. ממוצרי היצוא החשובים של בריטניה; 44. המטבע היפאני; 45. דורון; 47. "כמו .. נוזלים".

מאונך: 2. שלמה לדוד; 3. כות-בים בו בכל יום; 4. שאון; 6. זע; 7. בראשה, בלונדון, עומד אליהו אי-לח; 8. בול חסר בית; 9. אחת מ-שלוש התפילות; 11. שכונה בניו-יורק; 13. ראש ממשלה מרחבי; 15. יש גסה ויש דקה; 40. כדי שלא; 41. מגיש; 43. מלת קריאה; 44. יין שיכר; 46. אנשים רבים; 48. לדג; 49. חודש מוסלמי בעל חשיבות דתית.

מחזורי הקלעים קופה של בכיים אמנים זרים יתחילו להציף את בימות תל-אביב וערי השדה, בעקבות מדיניות משרד האוצר המאשר הופעת כל אמן זר, ש-הכרטיסים להופעותיו נושאים בול-מסים כבדים. העובדה שמבול האמנים הזרים פוגע בקופותיהם של התיאטרונים המקומיים, אינה מטרידה את משרד החינוך והתרבות. העוסק עתה בהכנת לקט של קטעי קריאה לחוגים הדרמטיים בבתי-הספר העממיים, בהתאם ל-הוכינת התודעה היהודית ... **נסף הכבי-יים**, הזמר ג'וני ריי, יופיע בישראל, אם יתירו בעלי בתי-הקולנוע השוכתים לפתוח את אולמותיהם, שנשכרו כבר לפני זמן רב להופעותיו של הזמר הצרוד. ההסבר הרשמי לביקורו של ג'וני ריי בישראל: "הוא יבוא לארץ הקודש כדי להודות לאלהים" על הגי-תוח המוצלח באוזניו ... **תיאטרון זר** שלם מביא האמרגן גיורא גודיק, שאחד מ-שותפיו הוא אריה בוגאטיר, ממנהלי בעל-ידוק והתיאטרון הקאמרי. גודיק יציג בגן בית ציוני אמריקה את מה שהוא מכנה: "המסיקול הפאריסאי אולימפיה — מוסד אמנותי ידוע ומוכר בקרב כל אמני הבידור בעולם". האטרקציה הראשונה: האחיות פי-רס, שמשקלן הכולל הוא 400 ק"ג. ... **סרטי עיריית** חולם הסופר משה שמיר להפיק מעלילת מחזהו אגדות לוד, המוצג עתה בתיאטרון הקאמרי ... **בשם ברזי** הציג המחזאי היהודי הרומני מיכאל סבס-טיאן את יצירתו כוכב ללא שם, בתיאטרון הרומני הלאומי, בעת כיבוש הנאצים. סבס-טיאן שינה את שמו לויקטור מינקו, וב-עצמו ישב ביציע ומחא כף למחבר, שלא הופיע על הבמה. עכשיו מתכוון תיאטרון אהל להציג את כוכב ללא שם בישראל. ... **מחזות מקוריים** נמצאים בתוכניתו ה-קרובה של תיאטרון זירה, המתכוון להציג, אחרי הפינגאן, את חור בלבנה מאת מידד שיף, שנפסל להצגה מסיבות פוליטיות ב-תיאטרון אהל. בין הצגת הפינגאן למחזה של שיף, יכין התיאטרון להצגה שני מער-כונים נוספים, מיצירותיו של אג'ין יונסקו ... **מערכונים ופזמונים** סאטיריים-אקטואליים יציג תיאטרון סטבטיון בתוכניתו הרביעית, בשעה שהצגתו הנוכחית זלמן יש-לו משקפים שופצה ושובצה בפזמונים חד-שים של נעמי שמר ... **משפחת מורים** היא משפחתו של הסופר חנוך ברטוב, חד-בר שש כנפים לאחד, שיוצג בקרוב בתיאטר-רון הבימה ושהגיבורה הראשית בו היא בורה. אביו של ברטוב היה מורה, ברטוב עצמו הוא מורה במקצועו וגם אשתו היא מורה ... **שתי שחקניות**, מצאת שח-קני הבימה, יודעות כבר את תפקידיהן ב-הצגת יומנה של חנה סנש, בעיבודו של אהרון מגד; חנה רובינא תשחק בתפקיד אמה של הצנחנית המנוחה, המתגוררת בעצמה ב-חיפה, ומרים ווהר תמלא את תפקיד חנה סנש.

בי"ס לנפקידות מרכז מורים וסטחים
רח"ס 12 ת"א
קורס מזורז לפקידות יפתח במאי 1958